

Etkinlik Adı: Bir Askerin Gözünden Kore Savaşı

Sınıf Düzeyi: 9., 10. ve 11. sınıflar

Süre: 40 + 40 + Ev Ödevi

Kavramlar: Günlük, Gönüllülük

Beceriler: Kanıt kullanma, Tarihsel sorgulama, Tarihsel empati

Değerler: Cesaret, Vatanseverlik, Diğerkamlık

Yöntemler-Teknikler: Kanıta dayalı tarihsel sorgulama, sözlü tarih, rol oynama

Materyaller: Anı defterleri, dönemin gazetelerinden kupürler

Amaç: Bu etkinlikte Kore Savaşı'na katılan Türk askerleri özelinde savaşın bireylerin fiziksel ve psikolojik yaşamları üzerindeki etkilerini birincil kaynaklar üzerinden analiz etmek amaçlanmaktadır.

Anahtar Soru: Savaşlar, bireylerin ve toplumların yaşamlarını fiziksel, psikolojik ve sosyal açılarından nasıl etkiler?

Yönlendirici Soru 1	Yönlendirici Soru 2	Yönlendirici Soru 3
Bireylerin savaşa katılma veya katılmama kararlarını etkileyen kişisel, toplumsal ve politik faktörler nelerdir?	Kore Savaşı'na katılan askerler fiziksel ve psikolojik olarak hangi deneyimleri yaşamışlardır ve bu deneyimler onları nasıl etkilemiştir?	Bir askerın günlüğünde yer alan bilgilerden yola çıkarak savaş ortamında bulunmanın askerler ve siviller (Koreli) üzerindeki psikolojik etkileri hakkında neler söylenebilir?
Hedef 1: İnsanların savaşa katılma gibi önemli bir kararı verirken neleri dikkate aldıkları konusunda çıkarımlarda bulunmak.	Hedef 2: Savaş yolculuğu askerlerin günlük yaşam rutinleri ve diğer kültürler hakkındaki algılarını nasıl değıştirdiğini yorumlamak	Hedef 3: Savaş sürecinde alınan haberlerin ve karşılaşılan durumların askerleri nasıl etkilediğı hakkında çıkarımlarda bulunmak.
Görev 1: Kaynak A, B ve C analiz edilerek bir askerın savaşa katılma ya da katılmama kararını belirleyen etmenler ile ilgili süreçlerde karşılaşılan zorlukların nasıl aşıldığına dair sorular cevaplandırılır ve Tablo 1 oluşturulur.	Görev 2: D, E, F, G ve H kaynakları incelenerek Kore'ye gidiş ve dönüş yolculuklarında bir askerın tanık olduğı ve deneyimlediğı durum, olay, olgu ve süreçlerle ilgili sorular cevaplandırılır, yolculuk deneyimleri listelenir ve yarım bırakılan günlük tamamlanır.	Görev 3: Kaynak I, okunduktan sonra canlandırma (rol oynama yoluyla tarihsel empati) etkinliğini yapılır. Ardından da Kaynak J analiz edilerek savaşın insanların yaşamlarını nasıl kısıtladığı hakkındaki düşüncelerin dile getirildiğı bir haber metni hazırlanır.

Öğretme-Öğrenme Planı

1. **Dikkat çekme:** Kaynak A yansıtılır ve verilen açık uçlu sorular öğrencilere sorulur.

Süre: 5 dakika

2. **Görev 1:** Kaynak A, B ve C analiz edilerek bir askerin savaşa katılma ya da katılmama kararını belirleyen etmenler ile ilgili süreçlerde karşılaşılan zorlukların nasıl aşıldığına dair sorular cevaplandırılır ve Tablo 1 oluşturulur.

Süre: 20 dakika

3. **Görev 2:** D, E, F, G ve H kaynakları incelenerek Kore'ye gidiş ve dönüş yolculuklarında bir askerin tanık olduğu ve deneyimlediği durum, olay, olgu ve süreçlerle ilgili sorular cevaplandırılır, yolculuk deneyimleri listelenir ve yarım bırakılan günlük tamamlanır.

Süre: 25 dakika

4. **Görev 3:** Kaynak I, okunduktan sonra canlandırma (rol oynama yoluyla tarihsel empati) etkinliğini yapılır. Ardından da Kaynak J analiz edilerek savaşın insanların yaşamlarını nasıl kısıtladığı hakkındaki düşüncelerin dile getirildiği bir haber metni hazırlanır.

Süre: 25 dakika

5. **Ölçme ve değerlendirme**

Süre: 5 dakika

Ev Ödevi: Öğrenciler Kore Savaşı'na katılan askerlerin deneyimlerini anlatan bir günlük sayfası yazar.

Öğrenme ve Öğretme Süreci

Dikkat Çekme: Kaynak A'da verilen gazete küpürü incelenerek aşağıdaki sorular cevaplandırılır.

Kaynak A. 63 Yaşındaki Gönüllü (Milliyet, 1950a)	
63 yaşındaki gönüllü Gazi Hasan Çavuş Kore'ye gönüllü gitmek istiyor Ankara, 3 (Ankara Ajansı) — Balkan Harbindenberi bütün harplere iştirak etmiş ve kolundan 8 yara almış 63 yaşında Çanakkale kahramanlarından Gazi Hasan Çavuş şehrimize gelerek Kore'ye gönüllü olarak gitmek için Millî Savunma Bakanlığı'na bir dilekçe vermiştir. Gazi Hasan Çavuş bu istidadında, Hükümetimizin Kore'ye asker göndermek kararını Karahisar'da duyar duymaz 800 kilometrelik yoldan koşup geldiğini, 325 senesinde giydiği asker elbisesini o günden beri çıkarmamış olduğunu söyleyerek şöyle demektedir: «— Bu mukaddes yurdum için her zaman canımı fedaya hazırım, Harbe bir türlü doyamadım. Şimdi de sulh düşmanı olan kızılmlarla karşılaşmak ve çarpışmak için içimde büyük bir istek var. Kore'ye gönüllü gönderilerek bu aşkımın kırılmamasını saygılarımla dilerim.»	63 YAŞINDAKİ GÖNÜLLÜ Gazi Hasan Çavuş Kore'ye Gönüllü Gitmek İstiyor Ankara 3, (Ankara Ajansı) — Balkan Savaşı'ndan beri bütün savaşımlara katılmış ve kolundan sekiz yara almış altmış üç yaşındaki Çanakkale kahramanı Gazi Hasan Çavuş şehrimize gelerek Kore'ye gönüllü olarak gitmek için Millî Savunma Bakanlığı'na bir dilekçe vermiştir. Gazi Hasan Çavuş bu dilekçesinde Hükümetimizin Kore'ye asker gönderme kararını Karahisar'da duyar duymaz 800 kilometrelik yoldan koşup geldiğini, 325 senesinde (Hicri takvimdeki 1325 yılı kastedilmekte olup Miladi 1907-1908 yılına denk gelmektedir) giydiği asker elbisesini o günden beri çıkarmamış olduğunu söyleyerek şöyle demektedir: “Bu mukaddes yurdum için her zaman canımı fedaya hazırım. Savaşı bir türlü doyamadım. Şimdi de barış düşmanı kızılmlarla karşılaşmak ve çarpışmak için içimde büyük bir istek var. Kore'ye gönüllü gönderilerek bu aşkımın kırılmamasını saygılarımla dilerim.”

1. Bu metni ilginç kılan nedir?
2. Bu haberi neden yayınlamışlardır?

Yönlendirici Soru 1: Bireylerin savaşı katılma veya katılmama kararlarını etkileyen kişisel, toplumsal ve politik faktörler nelerdir?

Görev 1: Kaynak A, B ve C analiz edilerek bir askerin savaşı katılma ya da katılmama kararını belirleyen etmenler ile ilgili süreçlerde karşılaşılan zorlukların nasıl aşıldığına dair sorular cevaplandırılır ve Tablo 1 oluşturulur.

Adım 1: A, B ve C kaynakları incelenir.

Kaynak B. Kore Savaşı Gazisi Ali Muzaffer Kocabalkan ile Yapılan Görüşmeden Alınan Bir Kesit (<https://koreanwarlegacy.org/interviews/ali-muzaffer-kocabalkan/>)

03:44-05:05

A.M. Kocabalkan: Askere alınma, daha da önceden müracaatım vardı. Abim, çünkü Birinci Kore kafilesindeydi 16 aylık askerken gitti. Orada yaralanınca ben de askere gitmek istedim. Biraz ısrar ettim almadılar çünkü diğer abim de askerdeydi almadılar. 1953 yılında gittim. Direkt Sivas'a gittim. Efendim oradan Kore'ye ayrıldık, hatta kumandan beni bütün futbolda oynardım? Elektrikçiliğim vardı, lisan vardı şunlar beni Kore'ye seçim günü gönderdi git gez dedi para da verdi üstelik. Gittim o gün yağmur yağdı, gel emrini geri döndüm ama. Abim de ben de ikimiz de gönüllü gittik, hatta oradan sevk et olurken kumandan benim dosyamı sakladı. Yollamak istemedi, ben de gittim tabur kumandanına dedim böyle böyle sen git dedi. Efendim bin Jeepe git dedi. Orada anladım senin dosyan gelir dedi.

Kaynak C: Kore Gazisi M. Aziz Erkmen'in Günlüğünden Bir Kesit -1

28 Ağustos (1950): "...Yemekten sonra biraz da çekinerek hasta arkadaşımızla Okul komutanımıza gittik. Kapıyı tıklattım, içeri girdik. Arkadaşım benim solumda selam alıp esas duruşa geçtik. Okul komutanımız ayakta dolaşır durumdaydı. Odada iki Amerikan yüzbaşı vardı. Biri masanın kenarına oturmuş, diğeri ayakta duruyordu. (Bu iki yüzbaşı bizimle birlikte Kore'ye de geldiler.)

.... Binbaşım biz Kore'ye savaşa gidiyoruz, seçilen arkadaşlarımız içinde evli olup gitmek istemeyen ve hasta olan arkadaşlarımız var. Ayrıca gönüllü gelmek isteyen arkadaşlarımız da var. Savaşa gittiğimize göre Kore'ye gitmek istemeyen arkadaşlarımızın akılları buradayken yararlı olmaları düşünülemez dedim" (Erkmen ve Erkmen, 2011, s. 13).

Adım 2: A, B ve C kaynaklarında yer verilen bilgilere dayalı olarak aşağıdaki sorular cevaplandırılır.

1. Kaynak A'da yer verilen Gazi Hasan Çavuş'a ait ifade ve eylemler hangi değerlerle ilişkilendirilebilir? Neden?
2. Kaynak B'ye göre Kore Savaşı Gazisi Ali Muzaffer Kocabalkan'ı Kore'ye gönüllü gitmeye motive eden şeyler nelerdir?
3. Ali Muzaffer Kocabalkan'ı Kore'ye gidebilmek için hangi zorluklarla karşılaşmış ve bunlar başa çıkmak için neler yapmıştır? Bu zorlukların üstesinden gelme şekli hakkında onun kişiliği ve değerleri hakkında ne söyleyebilirsiniz?
4. Kaynak C'ye göre Kore'ye gitmek istemeyen askerlerin gerekçeleri nelerdir? Bu gerekçeleri bir insanlık durumu olarak nasıl değerlendirirsiniz? Kore'ye gitmek istememenin vatanseverlik değeriyle çeliştiğini düşünüyor musunuz? Neden

Adım 3: Askerlerin savaşa katılma sebepleri sınıflandırılarak Tablo 1 doldurulur.

Tablo 1. Askerlerin Savaşa Katılma Sebepleri

<i>Kişisel</i>	<i>Toplumsal</i>	<i>Politik</i>

Yönlendirici Soru 2: Kore Savaşı'na katılan askerler fiziksel ve psikolojik olarak hangi deneyimleri yaşamışlardır ve bu deneyimler onları nasıl etkilemiştir?

Görev 2: D, E, F, G ve H kaynakları incelenerek Kore'ye gidiş ve dönüş yolculuklarında bir askerin tanık olduğu ve deneyimlediği durum, olay, olgu ve süreçlerle ilgili sorular cevaplandırılır, yolculuk deneyimleri listelenir ve yarım bırakılan günlük tamamlanır.

Adım 3: Kaynaklar D, E, F, G, H ve I incelenir.

Kaynak D: Kore Gazisi M. Aziz Erkmen'in Günlüğünden Bir Kesit -2

ANKARADAN: 21 Eylül Perşembe (1950): Bugün Ankara'dan, İskenderun'a müteveccihen trenle hareket ettik. Birçok tren istasyonunda bizi teşyi etmeye (uğurlamaya) çıkan halk askerlere üzüm, şerbet, şeker, ... gibi çeşitli hediyeler dağıtıyorlardı. Kimileri gözyaşlarını tutamıyor ağlıyor, bazıları dualar okuyor. Allaha emanet olun, güle güle gidin, selametle dönün diyenler vardı. Radyo ve gazeteler Kore'ye gidecek Türk birliği hakkında haberlere yer verdiğiinden trenin geçeceği istasyonlara halk askerleri uğurlamaya geliyorlardı.

İSKENDERUN: 22 Eylül Cuma (1950): Saat 16:30 İskenderun'a geldik. Film çekim makinaları geldi. Kore'ye gidecek olanlar filme alındı" (Erkmen ve Erkmen, 2011, s. 17).

Kaynak E: Kore'ye Gidecek Birliğimiz (Milliyet, 1950b)

Koreye gidecek birliğimiz

Türk kıtaatının İskenderun limanından gemilere sevkini organize etmek maksadiyle İskenderun'da bir toplantı yapıldı — Birlik Kurban Bayramını müteakip yola çıkacak

Adana, 14 (Milliyet) — Birleşmiş Milletler ordusuna katılmak üzere Kore cephesine gönderilecek olan Türk kıtaatının İskenderun limanından gemilerle sevkini organi-
[Devamı Sa: 5 Sü. 4 tel]

Adana, 14 (Milliyet) – Birleşmiş Milletler ordusuna katılmak üzere Kore cephesine gönderilecek olan Türk Birliklerinin İskenderun Limanı'ndan gemilere sevkini organize etmek amacıyla bugün Hatay Valisi'nin başkanlığında bir toplantı yapılmıştır. Garnizon Komutanıyla İskenderun Kaymakamı ve Belediye Başkanı da bu toplantıda bulunmuştur.

Toplantıda askerlerimize yapılacak uğurlama töreninin ana hatları bir program olarak tespit edilmiştir. Bu programa göre İskenderun'a çeşitli trenlerle gelecek olan birliğimiz buradan gemilere bindirilecek ve askeri sivil makamlarla halk teşekkülleriyle (sivil toplum kuruluşları) halkın birlikte yapacakları büyük bir törenle uğurlanacaklardır. Bu törende dini görevlerde yerine getirilecektir. Uğurlamada bütün vilayetlerden gelen birer heyet tarafından memleket baştan başa temsil edilecektir. Tahminen dost ülkelerin elçilikleri de törene katılacaklardır.

Bize verilen bilgiye göre birliğimiz Kurban Bayramı'ndan sonra yola çıkmış olacaktır.

Kaynak F. Kore Gazisi M. Aziz Erkmen'in Günlüğünden Bir Kesit -3

3 Ekim Salı: Saatler 2 saat ileri alındı. Bugün biraz keyifsizim. Uçan balıklar Hindistan açıklarında görünmez oldular. Hoparlörle yapılan anonsla gemi kaptanının böbrek sancısı tuttuğundan, Tugayın Operatör yüzbaşısının yapacağı ameliyat sonuna kadar geminin hareket etmeyeceği bildirildi. Başarıyla geçen ameliyattan sonra gemi hareket etti. Ameliyat sırasında gemi açık denizde bir süre hareketsiz kaldı (Erkmen ve Erkmen, 2011, s. 18).

Kaynak G. Kore Gazisi M. Aziz Erkmen'in Günlüğünden Bir Kesit -4

6 Ekim Cuma (1950): “Sabah saat 8:00'de Kolomba limana (Colombo Limanı-Sri Lanka) girdik. Hava yağmurlu erlere maaş olarak 5 dolar, Çavuşlara 10 dolar verdiler. Subaylara 25'er dolar verildiği söylendi. Hava açtı, yağmur dindi, yerler hemen kurudu.

Kadınlar bir uçlarını omuzlarına atmış ipekli pırıl pırıl elbiseler, ipek şemsiyeler ve yalın ayakla geziyorlar. Limanda çalışan römorkör ve gemi kaptanları kravatlı resmi üniformaları ve kasketleri başlarında çıplak ayaklarla görev yapıyorlar. Ada ahalisinin %35'i Müslüman, %60 Hristiyan, %5'i Budist. Subaylara şehre çıkma müsaadesi verildi. Limanda çeşitli hediyelik eşyalar satılıyordu. Abanoz ağacından fil, kaplan bibloları, ..., dikiş ve tıraş kutuları, kadınlar için takılar. Gemiden çıkma müsaadesi verilen subaylar limanda birçok hediyelik eşyalar aldılar. Savaşa gittiğimiz halde o güzel birer sanat eseri olan hediyeliklerin cazibesine kapılmamak mümkün değil.

Bizde, Türkiye'de hiç görmediğimiz Hindistan cevizi ve ananas aldık. Ananasın lezzetinden çok hoşlandım. Sıcakta tatlı soğuk bir şerbet gibi insanın içine ferahlık veriyor” (Erkmen ve Erkmen, 2011, s. 19).

Kaynak H. Kore Gazisi M. Aziz Erkmen'in Günlüğünden Bir Kesit -5

8 Haziran (1951): Bütün bölük büyük erat çadırlarından birinde toplandı. Bir masa ve daktilo geldi. Bölük yazıcısı Mersinli Sadık Asimgil daktilonun başına oturdu. Bu hazırlıkların nedeni; Türkiye'den gelecek olan değiştirme birliğiyle yer değiştirip yurda dönecek birinci kafilenin kura çekiminin yapılacağından ileri geliyordu. Baş gedikli İbrahim Göktaş'ın elinde herkesin adının yazılı olduğu, boş, dolu yazan fişler var. Evvela yurda gidecek iki deponer çavuşun kurası çekilecek. Necati'nin ve benim adım yazıldı, birer de boş, dolu fişi yazıldı. İki toz şeker torbası getirdiler, birine isimlerimizi, diğerine boş dolu fişlerini Sahir Üsteğmen attı. Ayrıca iki onbaşidan Şinasi ve Gıyasettin arasında da çekilecek kurayla biri yurda gidecek diğeri burada kalacak. Çadırdan çıt çıkmıyor. Şu anda bir sinek uça kanat sesini duymak mümkün, herkes heyecan içinde. Çadırın loş ışığında kimsenin yüzünün rengi seçilemiyor. Şüphesiz herkesin yüzü solgun. Ben heyecandan yüzümün sarardığını hissediyorum; kalbim göğüs kafesini parçalayıp dışarı fırlayacakmış gibi çarpıyor. Vatan hasreti hepimizin kalbini bir ateş gibi yakıyor. Torbadan çıkacak küçük bir kâğıt parçası sanki gelecekteki bütün istikbalimizin müjdecisi olacak... (Erkmen ve Erkmen, 2011, s. 50).

Adım 4: D, E, F, G ve H kaynaklarından yola çıkılarak aşağıdaki sorular cevaplandırılır.

1. Kore Savaşı'na katılacak askerlerden biri olsaydınız sizi uğurlamaya gelen insanları ve onların tepkilerini görünce ne hissederdiniz?
2. Kaynak C'de İskenderun'a ulaşan askerlerin filme alındığı kaydedilmiştir. Kore'ye gidecek askerler neden filme kaydedilmiş olabilir?
3. Kaynak E'de Kore yolculuğu sırasında saatlerin iki saat ileri alındığı belirtilmektedir. Bunun nedeni ne olabilir?
4. Gemide ameliyat yapılabilmesi gemiyle ilgili bize ne tür bilgiler vermektedir?
5. Kaynak F'de "Savaşa gittiğimiz halde o güzel birer sanat eseri olan hediyeliklerin cazibesine kapılmamak mümkün değil" gibi bir ifade kullanılmıştır. Bu ifade bize insanın doğası hakkında neler söylemektedir?
6. Kaynak H'de Türkiye'ye dönmek için kura çekimine hazırlanan askerlerden bahsedilmektedir. Bu kaynağa göre askerler nasıl bir beklenti içerisindeydi?

Adım 5: D, E, F, G ve H kaynakları yeniden incelenerek Kore Gazisi M. Aziz Erkmen'in Kore'ye gidiş ve dönüş yolculuklarında deneyimlediği/tanık oldukları şeylerin bir listesi oluşturulur. Ardından da Kutu 1'de verilen yönerge doğrultusunda günlük yazma etkinliği yapılır.

Kutu 1. Yolculuk Deneyimleri

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

Bu yaşamış oldukları savaş gazilerini nasıl etkilemiştir? Kendi cümlelerinizle bir askerin gözünden onun günlüğüne kısa bir metin yazınız.

.....
.....
.....

Yönlendirici Soru 3: Bir askerin günlüğünde yer alan bilgilerden yola çıkarak savaş ortamında bulunmanın askerler ve siviller (Koreli) üzerindeki psikolojik etkileri hakkında neler söylenebilir?

Görev 3: Kaynak I, okunduktan sonra canlandırma (rol oynama yoluyla tarihsel empati) etkinliğini yapılır. Ardından da Kaynak J analiz edilerek savaşın insanların yaşamlarını nasıl kısıtladığı hakkındaki düşüncelerin dile getirildiği bir haber metni hazırlanır.

Adım 6: Kaynak I’da yer alan günlük kesitleri incelenir.

Kaynak I: Kore Gazisi M. Aziz Erkmen’in Günlüğünden Bir Kesit -7

30 Kasım Perşembe (1950): Üç mektup aldım, ikisi Sedat Başar’a ait. Sedat Silivri’den ailece tanıştığımız arkadaşım.

1 Aralık Cuma (1950): Silivri’li Sedat Başar da geldi. Bana verilen iki mektubu verdim. Mektuplar bir erkek oğlunun doğduğunu müjdeliyordu (Erkmen ve Erkmen, 2011, s. 28-32).

Adım 7: Öğretmen gönüllü iki öğrenciyi seçerek Kaynak J’de anlatılan olayı sınıfta canlandırmalarını ister. Canlandırma sonrası öğrencilerden neler hissettiklerini arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir.

Adım 8: M. Aziz Erkmen ile yapılan sözlü tarih görüşmesinin aşağıdaki kesitleri incelenir.

Kaynak J. Kore Savaşı Gazisi Mehmet Aziz Erkmen ile Yapılan Görüşmeden Alınan İki Kesit (<https://koreanwarlegacy.org/interviews/mehmet-aziz-erkmen/>)

06:27-07:22

... Her yer harabe halindeydi. Hatta asfalt yollar bile yoktu Kore’de. Bazı köy ve kasabaların girişinde toprak ve kül yığını hâlindeydi yerler. Girişlerinde “This is falan yer” Yani burası falan, köydü ve falan şehirdi diye yazardı. Bir nevi hayalet kentti, Seul’e gittiğimiz zaman. Seul bir harabeydi. Şimdi o kitapta bazı fotoğraflar vardır. Kitabımda Seul’de de çektiğim fotoğraflar vardır. Binalarda cam çerçeve kapı falan hiçbir şey yoktu. Şehrin içindeki binalarda.

08:49-10:05

Halk büyük bir sefalet içerisindeydi. Çocuklar çıktı yalınayak üzerlerinde hiçbir şey yok. Halkın daha sonraki bir durumundan bahsedeyim halkın Kunuri cephesinden biz çekilirken bizimle beraber Çin ordusundan halk da kaçıyordu, ahali de kaçıyordu. Kadınların sırtlarında çocukları bağlı başlarında bir pirinç torbası. 10-12 yaşında çocukların sırtlarında kardeşleri ile birlikte pirinç torbası bağlı, ihtiyarlar, hastalar terk edilmiş yollarda on binlerce kişi Çin güçlerinin önünden kaçıyor. Bazıları iki tane ağaç dalını birbirlerine eklemiş, kızak gibi yapmış, üzerine birkaç parça eşyasını koymuş, onu çekerek yürüyor. Büyük bir sefalet halinde çocuklar ailelerini kaybetmiş feryat ederek sağa sola, koşuyor. Bu fecaati anlatmak bile mümkün değil ve biz bunlara elimizden gelen yardımı yapıyor hatta kumanyalarımızı üzerimizdeki fazla gömlek mömlek varsa onları atıyor onlara veriyorduk.

Adım 9: Öğrencilerden aşağıdaki işlem basamaklarını yerine getirmeleri istenir:

1. Kendinizi yukarıdaki Kaynak J’de yer alan sözlü tarih görüşmesinde bahsedilen kişilerden (Kore halkının yaşadığı zorluklara şahit olan bir Türk askeri veya Koreli bir çocuk, kadın veya yaşlı) birinin yerine koyarak anlatılanları yaşayan bir insan olarak neler hissettiğinizi ve neler düşündüğünüzü arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Sözlü tarih görüşmesinde bahsedilen kişilerden biri olarak savaşın insanların yaşamlarını nasıl etkilediğini anlatan bir haber metni hazırlayınız. Metinde somut olay ve durumlar hakkındaki tespitlerinizin yanı sıra kendi kişisel izlenimlerinize de yer veriniz. Haber metninize aşağıdaki kutudaki gibi bir başlık verebilir veya bu başlığı kullanabilirsiniz.

Kore’de Yaşanan İnsanlık Dramı

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ölçme-Değerlendirme:

1. Savaş sırasında Mehmet Aziz Erkmen neden günlük yazmak ihtiyacı hissetmiş olabilir?
2. Savaş gibi olağanüstü bir durumda bir kişinin başından geçenleri kayıt altına almasının o kişiye faydaları neler olabilir?
3. Günlük gibi birincil kaynakların tarihsel olayları anlamadaki önemi nedir? Mehmet Aziz Erkmen'in günlüğünden örnekler vererek açıklayınız.
4. Savaş deneyiminin askerlerin fiziksel ve psikolojik durumları üzerindeki etkileri nelerdir? İncelediğiniz kaynaklardan örneklerle açıklayınız.
5. Kore Savaşı'na katılan Türk askerlerinin motivasyonlarını sınıflandırınız ve hangilerinin daha etkin olduğunu gerekçeleriyle açıklayınız.

Kaynakça

- Erkmen, M. A. ve Erkmen, M. M. (2011). *Bir Kore gazisinin günlüğünden askerlik ve Kore anıları*. <http://www.korehatiralari.com/2011-04-12-bir-kore-gazisi-anilari.pdf> Erişim Tarihi: 16.05.2024
- Han, J. (2018a). *Interview with Ali Muzaffer Kocabalkan (Gazi Ali Muzaffer Kocabalkan ile yapılan sözlü tarih çalışması)*. <https://koreanwarlegacy.org/interviews/ali-muzaffer-kocabalkan/> Erişim Tarihi: 14.10.2024.
- Han, J. (2018b). *Interview with Mehmet Aziz Erkmen (Mehmet Aziz Erkmen ile yapılan sözlü tarih çalışması)*. <https://koreanwarlegacy.org/interviews/mehmet-aziz-erkmen/> Erişim Tarihi: 19.04.2024.

Milliyet. (1950a). *63 yaşındaki gönüllü: Gazi Hasan Çavuş Kore'ye gönüllü gitmek istiyor.* (4 Eylül 1950).

<https://gazetearsivi.milliyet.com.tr/liste?filtreler={%22containWords%22:%22gazi%20hasan%20%C3%A7avuş%22,%22nearWords%22:%22%22,%22sameOneWord%22:%22%22,%22anyOfWords%22:%22%22,%22exceptTheseWords%22:%22%22,%22additionalBroadcastingId%22:%22%22,%22firstDate%22:%221950.05.03%22,%22lastDate%22:%221953.12.01%22,%22sortBy%22:%22MostRelevant%22,%22descending%22:false,%22page%22:1,%22pageSize%22:10,%22pageNo%22:%22%22,%22getPageCount%22:true%22}}> Erişim Tarihi: 18.07.2025.

Milliyet. (1950b). *Koreye gidecek birliğimiz.* (19 Eylül 1950).

<https://gazetearsivi.milliyet.com.tr/liste?tarih=1950.09.15> Erişim Tarihi: 18.07.2025.

Ev Ödevi: Öğrencilerden Kore Savaşı'na katılan askerlerin deneyimlerini anlatan bir günlük sayfası yazmaları istenir. Günlüklerini yazarken şu sorulara dair kendi kişisel cevaplarını dikkate almalarının fayda sağlayacağı belirtilerek inceledikleri kaynaklardaki olayları ve duyguları yansıtmaya özen göstermelerinin beklendiği vurgulanır.

1. Bu etkinlik boyunca hangi tarihsel karakterle en çok empati kurdunuz? Neden?
2. Bu karakterin yaşadıkları ile günümüz dünyasındaki savaşlarda yaşananlar arasında benzerlik ve farklılıklar nelerdir?